

UVODNIK K STRANEM GEODETSKE UPRAVE REPUBLIK SLOVENIJE

Borut Cvar

Spoštovane bralke in bralci.

Ponovoletni čas je tudi na Geodetski upravi Republike Slovenije čas, ko je treba pregledati rezultate dela preteklega leta, in čas načrtovanja prihodnjih aktivnosti in dokončanja priprave programa del državne geodetske službe za naslednji dve leti.

Zato vas želimo obvestiti, da smo na Geodetski upravi Republike Slovenije v začetnih mesecih tega leta pripravili poročilo o izvedbi programa dela državne geodetske službe za leto 2003, ki obsega poročanje Vladi Republike Slovenije o vsebinski in finančni realizaciji nalog, opredeljenih s programom dela državne geodetske službe za leto 2003. V letu 2003 so bili med drugim doseženi sledeči glavni rezultati:

Na področju vzpostavitve osnovnih podatkov posodobitvi vodenja podatkov o nepremičninah je v skladu s planom potekala uveljavitev digitalnih katastrskih načrtov. V 2259 katastrskih občinah, kar predstavlja 84 % vseh katastrskih občin, so podatki uveljavljeni, kar pomeni, da se pri rednem delu uporabljajo samo digitalni podatki. V zaključni fazi je projekt vzpostavitve registrskih podatkov katastra stavb, operativno pa se je začel izvajati projekt prenove informacijskega sistema vodenja nepremičninskih evidenc.

Na področju vzdrževanja in razvoja osnovnega geodetskega sistema je bila v letu 2003 postavljena permanentna GPS-postaja v Bovcu kot 4. postaja državnega omrežja permanentnih GPS-postaj ter nabavljena programska oprema za podporo in delovanje GPS-omrežja. Izdelan je bil predlog strategije na področju osnovnega geodetskega sistema, v katerem so navedene strateške usmeritve državne geodetske službe na področju osnovnega geodetskega sistema. Izvedli smo tudi dejavnosti in naloge, potrebne za vzpostavitev novega državnega koordinatnega sistema kot dela evropskega koordinatnega sistema.

Na področju topografije in kartografije smo v letu 2003 nadaljevali aktivnosti zajema podatkov v topografsko bazo TOPO 5, izvajalo se je vzdrževanje sloja hidrografije in cest v topografski bazi. Omogo

ili smo izdelavo 7 listov (od skupno 58) državne in vojaške topografske karte v merilu 1 : 50 000. V pripravi so že podatki za izdelavo zadnjih 16 listov karte, ki bodo pripravljene do konca avgusta 2004, kar pomeni, da bodo do konca leta 2005 izdelani vsi listi omenjene topografske karte.

Na podlagi podatkov topografske baze TOPO 5, digitalnih katastrskih načrtov in ortofotov, je bilo izdelanih 1133 listov (od tega 800 listov geodetskih podlag na podlagi ortofotov) geodetskih podlag v merilu 1 : 5000.

Na področju posredovanja podatkov je zagotovljen enostaven in hiter elektronski dostop do podatkov geodetskih evidenc. V enotnem okolju so na Centru Vlade Republike Slovenije za informatiko vzpostavljene distribucijske baze geodetskih podatkov (zemljiški kataster, kataster stavb, register prostorskih enot, topografsko kartografski podatki), ki skupaj z izdelanimi vmesniki omogočajo elektronski dostop do geodetskih podatkov številnim uporabnikom v državni upravi in izven nje. Skladno z evropskimi usmeritvami je bil izdelan predlog organizacijske in vsebinske posodobitve metapodatkov, za katere je bilo zagotovljeno tudi redno vzdrževanje.

V letu 2003 je Geodetska uprava Republike Slovenije pripravila štiri predpise oziroma podzakonske akte, ki jih je sprejel Minister za okolje, prostor in energijo, in sicer:

- Pravilnik o območjih in imenih katastrskih občin (Uradni list RS, št. 7/03)
- spremembe in dopolnitve Navodila za izdelavo in potrditev etažnega načrta Pravilnik o vpisih v kataster stavb (Uradni list RS, št. 43/03)
- Pravilnik o vsebini in načinu vodenja registra prostorskih enot (Uradni list RS, št. 71/03)
- Pravilnik o urejanju in spreminjanju mej parcel ter evidentiranju mej parcel v zemljiškem katastru (Uradni list RS, št. 1/04), pravilnik je bil izdan dne 18/12/2003

V pripravi pa so še naslednji podzakonski predpisi:

- Minimalni tarifni pogoji za geodetske storitve
- Seznam del, katerih izvedba vpliva oziroma bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi
- Pravilnik o povezavi med zemljiškim katastrom, katastrom stavb in zemljiško knjigo
- Pravilnik o povezovanju med zemljiškim katastrom, katastrom stavb in drugo evidenco podatkov o zemljiščih in stavbah
- Navodilo o vsebini in načinu vodenja zbirke podatkov o dejanski rabi prostora, povezljivosti podatkov in dostopu do zbirke podatkov

V začetku leta 2004 smo dokončno uskladili tudi program dela državne geodetske službe za leti 2004 in 2005, v katerem želimo na področju delovanja državne geodetske službe doseči naslednje glavne cilje:

Na področju evidentiranja nepremičnin želimo ob pričakovani finančni, tehnični in kadrovski podpori uspešno dokončati Projekt posodobitve evidentiranja nepremičnin, sofinanciran s sredstvi posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj, zaključiti postopek uveljavitve digitalnih katastrskih načrtov za območje cele države, vzpostaviti registrske podatke katastra stavb in izvesti prenovno informacijskega sistema nepremičninskih evidenc Geodetske uprave Republike Slovenije, izboljšati evidentirane podatke o nepremičninah na podlagi izdelave možnih tehnoloških in postopkovnih modelov sanacije (predvsem položajne natančnosti) podatkov zemljiškega katastra in katastra stavb, redno vzdrževati mejne oznake in izvajati aktivnosti, ki izhajajo iz dela mešanih

komisij za vzdrževanje državne meje in zagotavljati ažurno vodenje registra prostorskih enot.

Na področju množičnega vrednotenja nepremičnin želimo ustvariti pogoje za izvedbo prvega množičnega vrednotenja nepremičnin za območje cele države.

Na področju državnega koordinatnega sistema bomo nadaljevali z aktivnostmi prenove državnega koordinatnega sistema in dokončali vzpostavitev osnovne mreže postaj permanentnega GPS-omrežja.

Na področju topografije in kartografije bomo nadaljevali z vzpostavitvijo in vzdrževanjem topografske baze in se trudili vzpostaviti in voditi zbirni kataster javne infrastrukture kot sestavni del topografske baze, izdelali 610 listov državne topografske karte v merilu 1 : 5000 (DTK 5) in geodetske podlage za prikaz prostorskih planskih aktov občin, vzdrževali in vodili bomo izdelavo državnih preglednih kart (meril 1 : 1 000 000, 1 : 750 000, 1 : 500 000, 1 : 250 000) in državne topografske karte v merilu 1 : 50 000. V okviru finančnih možnosti bomo redno izvajali ciklično aerosnemanje in izdelali nove digitalne ortofote v črno-beli tehniki za območje približno 1500 listov 1 : 5000.

Na področju posredovanja podatkov bomo izvajali aktivnosti na razvoju distribucijskega okolja geodetskih podatkov, omogočili kakovostno in učinkovito operativno izdajanje geodetskih podatkov, tudi z izdajanjem elektronskih potrdil iz geodetskih zbirk podatkov, in omogočili neposredni elektronski dostop do geodetskih podatkov lokalnim skupnostim, upravnim enotam, državnim organom, geodetskim podjetjem, notarjem in drugim skupinam uporabnikov. Izvajati želimo kakovostno informiranje uporabnikov o geodetskih podatkih in storitvah ter redno seznanjati domačo in tujo javnost z dejavnostjo državne geodetske službe in zagotavljati dostop do informacij javnega značaja.

Na področju mednarodnega sodelovanja bomo vzdrževali in nadgrajevali aktivno sodelovanje z mednarodnimi institucijami na področju nepremičnin in geodezije, kartografije ter geoinformacij (EuroGeographics, UN/ECE Working Party on Land Administration, United Nations Group of Experts on Geographical Names (UNGEGN) in druge), omogočali prenos izkušenj in izmenjavo strokovnih stališč in sodelovanje z državnimi geodetskimi službami evropskih držav in držav na področju bivše Jugoslavije ter v okviru možnosti in priložnosti nudili podporo privatnemu sektorju pri opravljanju storitev na tujih trgih.

Poleg omenjenega pa lahko tokrat na straneh Geodetske uprave Republike Slovenije preberete tudi nekaj svežih informacij o izvajanju aktivnosti sistematičnega in postopnega procesa pretvorbe podatkov arhiva zemljiškega katastra v digitalno obliko, s poudarkom na pristopu pri zasnovi sistema pretvorbe zemljiškokatastrskih načrtov (ZKN) kot dela digitalnega arhiva Geodetske uprave Republike Slovenije, ki ga v svojem prispevku predstavlja Danijel Boldin.

Irena Ažman osvetli pomen predstavitev dejavnosti geodetske stroke na primeru razstave z naslovom Zgodovina zemljemerstva na Idrijskem in Cerkljanskem v Mestnem muzeju v Idriji. Predstavitve geodetske stroke oziroma zemljemerstva so izrednega pomena, tako z vidika zgodovinskega spomina kakor tudi promocije geodetske stroke kot panoge, s katero občasno prihaja v stik praktično vsak občan ob uresničevanju svojih interesov. Ob predstavljeni razstavi

je izšla tudi posebna publikacija, ki nosi enak naslov kot razstava in si jo je prav tako vredno prebrati. Verjetno si vsi želimo, da bi – na žalost sicer redki – primeri vzpodbudili večjo vnemo pri ohranjanju dediščine in promociji stroke ter ji s tem omogoči večjo popularizacijo in pomen v družbi.

Kdor dela, dela tudi nenamerne napake, zato na teh straneh objavljamo popravek in se avtorju fotografije Jožetu Mikliču, ki je bila objavljena v prispevku Aljoše Hočevar z naslovom Delovni obisk predstavnikov Republičkega geodetskega zavoda iz Beograda, v četrti številki Geodetskega Vestnika letnika 2003, str. 482, opravičujemo za neljubi pripetljaj, saj ni bil naveden kot avtor fotografije.

Prijetno branje vam želim.